

Mazaryň üstüne, gonamçylyga agaç, gül ekseň bolýarmy?..

Category: Edebi makalalar, Kitapcy

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Mazaryň üstüne, gonamçylyga agaç, gül ekseň bolýarmy?..

MAZARYŇ ÜSTÜNE, GONAMÇYLYGA AGAÇ, GÜL EKSEŇ BOLÝARMY, MUNUŇ ÖLÜLERE PEÝDASY BARMY?

Mazaryň başyna agaç ekmek sogap saýylýar. Ekilen agajyň we ösümligiň merhumyň ruhuna berilýän azabyň ýeňledilmegine sebäp boljakdygy hakda aýdylýan rowaýatlar bar. Şonuň üçinem mazarlaryň üstüne ekilen agaçlaryň edýän zikirleri, tesbihleri we ondan peýdalanan janly-jandarlar, ol mazarda ýatanyň amal depderine ýazylýar we oňa sogap gazandyrýar. Ekilen agajyň belli bir agaç bolmalydygy hökmany şert däl. Ýöne miweli ýa-da uzak ömürlü agaç bolsa has gowy. Şeýle-de guburyň üstüne ekmek bilen başujyna, gapdalyna ekmegiň hiç hili tapawudy ýok. Hristianlaryň edişi ýaly guburyň üstüne gül desselerini goýmak bolsa mekrudyr.

«Eliňizde agaç nahaly bolup, şowagtam kyýamat gopup başlasa, eger ony ekmäge wagtyňyz galan bolsa, ekmän goýmaň».

(el-Münawi, «Feýzul-Kadir», III/30).

«Kim agaç ekmäge gatnaşsa, onuň üçin agajyň getiren miwesiçe Alla sogap ýazýar».

(Ahmet ibn Hanbal, «Müsned», V/415).

«Her kim boş, gurap ýatan takyr ýeri bejerse, bu amaly sebäpli Alla tarapyndan sylaglandyrylar. Adam we haýwan ondan peýdalandygysaýy ol ýeri bejerene sogap ýazylar».

(el-Münawi, «Feýzul-Kadir», VI/39; Heýsemi, «Mejmauz-Zewaid», IV/67-68)

«Biri agaç ekse, ol agaç бүтін өmründe beren miwesiniň sogaby

onuň hasabyna ýazylar».

(Ahmet ibn Hanbal, «Müsned», V/480)

«Musulmanlardan biri agaç ekse, ol agaçdan iýlen iýmiş hökman onuň sogabyna ýazylar. Ol agaçdan ogurlanan iýmişem ýene şol musulmanyň sogabyna ýazylar. Guşlar iýse-de sogabyna ýazylar. Hemmeleriň iýip geçýän iýmişi-de, onuň agajyny eken musulmanlaryň sogabynadyr».

(Buhary, «Tejrid-i Sarih», VII/122; Müslim, «Musakat» 2, no: 7)

«Biri mazarda ýatanam bolsa, ýedi zatdan emele gelýän sogap yzygiderli oňa baryar:

Öwredilen ylym, halkyň peýdalanmagy üçin çekilen suw, gazylan guýy, ekilen agaç, gurulan metjit, okalmaga bagş edilen Kuran we ölüminden soň oňa dogadileg etjek zürýat».

(Münawi, IV/87)

Hezreti Pygamberimiz (s.a.w) gonamçylygyň deňesinden geçip baryarka, iki guburda ýatan merhumyň käbir ownuk zatlar sebäpli azap çekip ýatandygyny gördi. Guburda ýatanlaryň biri ýaşan ömründe gep gezdirip arabozarlyk etse, beýlekisi peşewden goranmaýan eken.

Resulalla (s.a.w) öl şaha alyp ikä bölüpdür we hersini bir gubruň üstüne dürtüpdür. Muny gören sahabalary nämüçin beýdendigini sorapdyrlar. Şonda:

– Bu iki şaha guraýança iki ýatanyň çekýän azabynyň ýeňledilmegi umydy bar.

(Buhary, «Jenâiz», 82; Müslim, «Iman, 34; Ebu Dawut, «Tahâret», 26).

Gonamçylyklary baglyga büremek, adamlaryň ýa-da haýwanlaryň peýdasyna ýarajak şekilde miweli agaç ekmek, elbetde, gonamçylykda ýatanlara peýdaly iş. Emma görünjek bolup, muny diňe göz üçin etmegem dogry däl.

Internet maglumatlary esasynda taýýarlandy. Edebi makalalar